

SİRKÜLER NO: 2020/25

Konu: Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun

"7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 17 Nisan 2020 tarihli ve 31102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanun ile yapılan düzenlemeler ana hatlarıyla aşağıda özetlenmiştir.

1) İş sözleşmelerinin üç ay süreyle işveren tarafından feshedilememesi

Her türlü iş veya hizmet sözleşmesi, 17 Nisan 2020 tarihinden itibaren üç ay süreyle, ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında işveren tarafından feshedilemez.

17 Nisan 2020 tarihinden itibaren üç aylık süreyi geçmemek üzere işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilir. Bu madde kapsamında ücretsiz izne ayrılmak, işçiye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermez.

Bu madde hükümlerine aykırı olarak iş sözleşmesini fesheden işveren veya işveren vekiline, sözleşmesi feshedilen her işçi için fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücret tutarında idari para cezası verilir.

Cumhurbaşkanı üç aylık süreleri altı aya kadar uzatmaya yetkilidir. (Md. 9)

2) Ücretsiz izne ayrılan işçilere nakdi ücret desteği

İşveren tarafından ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler ile 15/3/2020 tarihinden sonra iş sözleşmesi feshedilen ve işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçilere, ücretsiz izinde buldukları veya işsiz kaldıkları süre kadar, İşsizlik Fonundan günlük 39,24 Türk lirası nakdi ücret desteği verilir. Yapılan ödemelerden damga vergisi (binde 7,59) hariç herhangi bir kesinti yapılamaz.

- Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı alanlar yararlanamaz.
- Destek süresi iş sözleşmelerinin feshedilemeyeceği süreyi (İş Kanununa eklenen Geçici 10. Maddede yazılı 3 aylık süre) geçemez.
- Nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin fiilen çalıştırıldığı tespit edildiğinde işverene, her işçi ve her ay için aylık brüt asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır ve ödenen nakdi ücret desteği kanuni faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir.
- Nakdi ücret desteğinden yararlananlardan genel sağlık sigortalısı veya genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına girmeyenler, genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve genel sağlık sigortasına ilişkin primleri Fondan karşılanır. (Md. 7)

3) Kısa çalışma ödeneği başlangıcının hızlandırılması

İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 23 üncü maddesinde yapılan değişikliklerle; koronavirüs kaynaklı zorlayıcı sebeplerle yapılan kısa çalışma ödeneği başvurularının 60 gün içinde, uygunluk tespitleri beklenmeksizin sonuçlandırılması esasa bağlanmıştır,

Kanuna eklenen Geçici 25. Madde ile de; kısa çalışma başvuruları için, uygunluk tespitinin tamamlanması beklenmeksizin, işverenlerin beyanı doğrultusunda kısa çalışma ödemesi gerçekleştirileceği, İşverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ve yersiz ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edileceği hükme bağlanmıştır.

Böylece; kısa çalışma ödeneği, uygunluk tespiti beklenmeden, işverenin beyanına göre çalışana ödenecek, hatalı bilgi halinde ise ödenen ücretler gerekli faiziyle işverenden tahsil edilecektir. (Md. 6-8)

4) Kâr dağıtımında sınırlama

Sermaye şirketlerinde 30/9/2020 tarihine kadar;

- 2019 yılı net dönem kârının yalnızca %25'ine kadarının dağıtımına karar verilebilecek,
- Geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçeler dağıtımına konu edilemeyecek,
- Genel kurulca yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtımını yetkisi verilemeyecek,
- Genel kurulca, 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşan kısma ilişkin ödemeler 30/09/2020 tarihine kadar ertelenecektir.
- Bu fıkrafta belirtilen süreyi üç ay uzatmaya ve kısaltmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. (Md. 12)

5) Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Faaliyetlerinin Belirlenen Sınırlar Dışında Yapılabilmesi

11/3/2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle sınırlı olmak üzere ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından izin verilmesi şartıyla;

- Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetler, Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında da yapılabilecektir.
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri sınırları içinde yürütülen faaliyetler, Bölge dışında da yürütülebilecektir.
- Bu süre 3 aya kadar uzatılabilecektir.
- Bu faaliyetlerle ilgili indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlanmaya devam edilecektir. (Md. 2/ğ)

6) İnternet vergi dairesinde yaşanan gecikmeler nedeniyle yaptırım uygulanmaması

Mücbir sebep hallerinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemleri üzerinden yürütülen işlemlerde yaşanabilecek gecikme nedeniyle ilgililere, gecikme faizi, gecikme zammı ve ceza gibi yaptırımlar uygulanmayacaktır. (Md. 10)

7) Bazı alacakların ertelenmesi, alınmaması veya yapılandırılması

a) Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedelleri

1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenleri başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelemeye ve bu süreyi 3 aya kadar uzatmaya Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkilidir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. (Md. 1/a)

b) Devlet ormanlarında kiraya verilen mesire yeri ve taşınmazlar ile milli parklarda yapılan kiralama bedelleri

Devlet ormanlarında kiraya verilen mesire yerleri ve taşınmazlar (turizm tesisleri hariç) ile millî parklarda yapılan kiralamalardan 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedeller başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenir. Bu süreleri bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya Tarım ve Orman Bakanı yetkilidir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. (Md. 1/b-c)

c) Mahalli idarelere ait veya tasarrufundaki taşınmazlara ait satış, ecrimisil veya kira bedelleri

Büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin mülkiyetinde veya tasarrufunda olan taşınmazlara ilişkin olarak ilgili mevzuatınca yapılan satış, ecrimisil ve kiralamadan kaynaklanan bedellerin veya tutarların, 19/3/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken kısımlarının 3 ay ertelenmesine büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve birliklerde **meclis**; bağlı kuruluşlarda ise yetkili karar organı yetkilidir. Bu süreler, bitiminden itibaren

ilgisine göre Çevre ve Şehircilik Bakanı veya İçişleri Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilir. Söz konusu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin faaliyette bulunmadığı döneme ilişkin olarak kira bedelleri tahsil edilmez. (Md. 1/ç)

d) Belediyeler ve bağlı kuruluşların GV tevkifatı, SGK primleri ve DSİ taksit ödemeleri

Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının gelir vergisi tevkifatı beyan ve ödeme süreleri, tüm sosyal sigorta prim ödemeleri ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne yaptığı yıllık taksit ödemelerinden, 17 Nisan 2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenler 3 ay ertelenir. Bu süreler, bitiminden itibaren 3 aya kadar Cumhurbaşkanı tarafından uzatılabilir. Bunlar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. Erteleme süresince Vergi Usul Kanununda yer alan tarh ve ceza kesme zaman aşımı süreleri işlemez ve zaman aşımı işlemeyen süreler kadar uzar. (Md. 1/d)

e) Belediyeler ve bağlı kuruluşların su tüketimine bağlı alacakları

Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının konutlara ve faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işyerlerine ilişkin su tüketimine bağlı alacakları, 17 Nisan 2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenlerle sınırlı olmak üzere belediye meclisi tarafından 3 ay ertelenebilir. Bu süreler, bitiminden itibaren 3 aya kadar belediye meclisince uzatılabilir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. (Md. 1/e)

f) Belediyeler tarafından izin veya ruhsata bağlanan toplu taşıma hizmeti verenlere gelir desteği ile ruhsat, izin ve hat kirası borçlarının ertelenmesi

Büyükşehir belediyeleri ile belediyeler, kendisinden izin veya ruhsat almak ya da hat kiralamak suretiyle çalışan gerçek ve tüzel kişilere, toplu taşıma hizmetinin kesintisiz olarak yürütülebilmesiyle sınırlı olacak şekilde, 17 Nisan 2020 tarihinden itibaren 3 aylık süreyle sınırlı olmak üzere meclis kararıyla; gelir desteği ödemesi yapabilir, belirlenen döneme tekabül eden ruhsat, izin, hat kirası borçlarını faizsiz olarak 3 ay erteleyebilir. Çevre ve Şehircilik Bakanı bu süreleri, bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya yetkilidir. Ruhsat, izin, hat kirası borçları ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. (Md. 1/f)

g) İlan ve reklam vergileri ile çevre temizlik vergilerinin alınmaması

Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısmı alınmaz. (Md. 1/g)

ğ) Yüksek öğrenim kredi borçlarının ertelenmesi

Yüksek öğrenim kredi borçları, 17 Nisan 2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenlerle sınırlı olmak üzere, başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenir. Bu süreler, bitiminden itibaren Gençlik ve Spor Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilir. Söz konusu borçlar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı, faiz veya Yİ-ÜFE uygulanmadan tahsil edilir. (Md. 1/ğ)

h) Tarım satış kooperatifleri birliklerinin kredi borçlarının ertelenmesi

Tarım satış kooperatifleri birliklerinin yeniden yapılandırılan ve yılda bir taksit olmak üzere ödenen Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kaynaklı kredi borçlarının 2020 yılına ait borç taksit ödemesi, faizsiz olarak 2021 yılına ertelenmiş, 2021 yılı dahil daha sonraki yıllarda ödenecek taksit tutarları da faizsiz olarak birer yıl ertelenmiştir. (Md. 1/h)

ı) Türkiye Seyahat Acentaları Birliğince alınan yıllık aidatın 2020 yılında alınmaması

Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununun 35 inci maddesinde düzenlenen yıllık aidat 2020 yılında alınmaz. (Md. 1/i)

i) TEDAŞ'a olan geçmiş dönem elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlara ilişkin yapılandırma imkanı

Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin (TEDAŞ) elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakları (özelleştirme devir işlemleri sırasında TEDAŞ'a devredilmiş olan alacaklar) kanundaki hükümler kapsamında yapılandırılacaktır. (Md. 1/i)

8) Süre uzatımı, toplantı erteleme

a) Lisanslı depoculuk: Tarım ürünleri lisanslı depoculuğu kapsamında verilmiş ve 2020 yılı içinde geçerlilik süresi dolacak olan lisansların geçerlilik süresi bir yıl uzatılmıştır. (Md. 2/a)

b) Denize elverişlilik belgeleri: Geçerlilik süreleri 11/3/2020 - 31/7/2020 tarihleri arasında dolan denize elverişlilik belgelerinin süresi, 1/8/2020 tarihine kadar uzatılır. Ayrıca Denizde Can Ve Mal Koruma Hakkında Kanun uyarınca yapılacak denetlemeler 1/8/2020 tarihine kadar ertelenir. Bu süreleri 3 aya kadar uzatmaya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir. (Md. 2/b-c)

c) Dernek, kooperatif ve tarımsal üretici birliklerinin genel kurul toplantıları 31/7/2020 tarihine kadar ertelenir. Bu süre 3 aya kadar uzatılabilir. (Md. 2/ç-d-e)

d) TOBB genel kurulu: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin 2020 yılı Mayıs ayı içinde yapılması gereken Genel Kurulu, bir sonraki yıl Genel Kurulu ile birlikte yapılır. (Md. 2/f)

e) Muhtarlık seçimleri: Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 33 üncü maddesine göre yapılması gereken seçimler 2020 yılında yapılmaz. (Md. 2/g)

f) Toplu sözleşme, grev ve lokavta ilişkin süreler 17 Nisan 2020 tarihinden itibaren üç ay süreyle uzatılmıştır. Cumhurbaşkanı, bu bentte yer alan üç aylık süreyi bitiminden itibaren üç aya kadar uzatmaya yetkilidir. (Md. 2/ı)

Saygılarımızla,

**PARETO YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
BAĞIMSIZ DENETİM DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.**